

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Sundhed og adfærd hos Boxer og Engelsk Bull Terrier

June Lykke Thomsen, dyrlæge

27-02-2011 - Det Biovidenskabelige Fakultet, LIFE, KU

Dias 1

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Præsentation

- Baggrund
- Metode
- Udvalgte resultater
  - Boxer
  - Engelsk Bull Terrier (EBT)
  - Temperament/mental tilstand
  - Betydning, ejer
- Tilgang til avlsprogram
  - Mulighed for anvendelse af resultaterne
  - Fokus

Dias 2

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Baggrund

- Racehundes image
  - Meget mediefokus
- Øjensynliggørelse af indsats for racehundenes sundhed
- PKS-gruppen og specialklubber
  - Indsamling af oplysninger fra specialklubber
  - Jf. svenske RAS for racen
  - Vurdering af forekomst af sundhedsproblemer inden for racer

Dias 3

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Baggrund, fortsat...

- Boxer og Engelsk Bull Terrier er racer med flere sundhedsmæssige problemstillinger
  - Hvordan prioriteres avlsarbejdet i racer med mere end ét sundhedsproblem?
  - Udbredelsen af sundhedsproblemerne hos den danske population er ukendt
- Igangsættelse af projekt
  - Belysning af forekomst af sundhedsproblemer
  - Betydning for ejere
  - Ejernes vurdering af de største sundhedsproblemer inden for racen
- Samarbejde med DKK og specialklubberne

Dias 4

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Metode

- 660 spørgeskemaer er udsendt pr. post (420 til boxere og 240 til Engelsk Bull Terriers) og skemaerne har været tilgængelige på raceklubbernes hjemmesider
- Udvælgelse af modtagere
  - Årene 2003-2007
  - Ligelig fordeling af hanner og tæver
  - Stratificeret efter farve
- Internet (alle aldre, køn, farver)

Dias 5

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Metode - svar

252 boxere

Boxer - fordeling, fødselsår

År	Tæver	Hanner
2003	14	14
2004	21	21
2005	23	23
2006	25	25
2007	21	21
u.k.	0	0

123 EBT

Engelsk Bull Terrier - fordeling, fødselsår

År	Tæver	Hanner
2003	15	15
2004	15	15
2005	15	15
2006	15	15
2007	15	15
u.k.	0	0

Figur 1. Fordeling af de modtagne spørgeskemaer efter hhv. fødselsår og køn.
Kategorien "andre" dækker årene op til 2003 og årene efter 2007.

Figur 32. Fordeling af de modtagne spørgeskemaer efter hhv. fødselsår og køn.
Kategorien "andre" dækker årene op til 2003 og årene efter 2007.

Dias 6

KØBENHAVNS UNIVERSITET Enhedens navn

Spørgeskema - boxer

- Generel sundhedstilstand
- **Hudproblemer**
- Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling
- **Hjerteproblemer**
- Hofter
- **Spondylose**
- Albuer
- Knæ
- Problemer med nyrer/urinveje
- Forekomst af knuder/tumores
- Kræmper/epilepsi
- Fødselsproblemer
- Kryptorchisme/tilbageholdte testikler

Dias 7

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Udvalgte resultater – Boxer

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, hud	71 (250)	28,4 %	[22,9;34,4]

- Nogle af de hyppigst nævnte hudproblemer (63 ejere):
  - Allergi (30)
  - Svamp (8)
  - Eksem (4)
  - Hårsækmider (3)

Dias 8

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Udvalgte resultater – Boxer, fortsat...

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, hjerte	12 (239)	5,0 %	[2,6;8,6]

- 130 ud af 250 af boxerne var hjerteundersøgt
  - 79 hunde er undersøgt ved stetoskop
  - 51 hunde er undersøgt ved scanning
- 123 boxer-ejere oplyste et resultat fra hjerteundersøgelse, af dem oplyste ca. hver fjerde at deres boxer havde fået konstateret unormale fund på hjertet
  - 13 hunde havde konstateret aortastenose

Dias 9

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Udvalgte resultater – Boxer, fortsat...

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, spondylose	20 (194)	10,3 %	[6,4;15,5]

- 27,3 % (68 ud af 249) af boxerne var undersøgt for spondylose
  - enkelte boxere undersøgt ved manipulation

Hos 43,6 % (27 ud af 62) af de undersøgte boxere sås spondylose-forandringer i varierende grader (alder fra 1 år til 8 år)

Dias 10

KØBENHAVNS UNIVERSITET Enhedens navn

Spørgeskema – Engelsk Bull Terrier

- Generel sundhedstilstand
- **Hudproblemer**
- **Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling**
- **Hjerteproblemer**
- Hofter
- Albuer
- Knæ
- Problemer med hørelse
- Problemer med nyrer/urinveje
- Forekomst af knuder/tumores
- Reproduktion, tæve-hunde
- Kryptorchisme/tilbageholdte testikler

Dias 11

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, hud	71 (123)	57,7 %	[48,5;66,6]

- Nogle af de hyppigst nævnte hudproblemer (58 ejere):
  - Allergi (27)
  - Eksem/udslæt (6)
  - Svamp (4)
  - Hårsækmider (4)

Dias 12

Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier, fortsat...

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, kæber, tænder og tandstilling	29 (123)	23,6 %	[16,4;32,1]

12 ud af 29 hunde havde haft problemer med at undermundens hjørnetænder generede tandkødet i overkæben

6 ud af 29 hunde havde underbid (i varierende grader)

Dias 13

Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier, fortsat...

	Antal	Prævalens	95 % konfidens-interval
Symptomer, hjerte	6 (110)	5,5 %	[2,0;11,5]

- 67 ud af 123 EBTs var hjerteundersøgt
  - 51 hunde er undersøgt ved stetoskop
  - 16 hunde er undersøgt ved scanning
- 65 ejere oplyste et resultat fra hjerteundersøgelse, heraf oplyste ca. hver femte at deres EBT havde fået konstateret unormale fund på hjertet
- OBS. evt. racespecifikke værdier (O'Leary et al. (2003))

Dias 14

Temperament/mental tilstand

- 92,5 % (223 ud af 241) af boxerne lever op til racestandarden
- 94,2 % (113 ud af 120) af EBTs lever op til racestandarden
- Generelt meget lidt aggression/nervøsitet over for voksne mennesker og børn hos begge racer.
- Mere udtalt aggression/nervøsitet imellem hunde
  - Især over for hunde af samme køn

Dias 15

Største sundhedsproblemer, ejer

Største sundhedsproblem, Boxer

Spondyllose	20,2
Hjerte	17,5
Hofteleds dysplasi	14,7
Cancer	11,9
Allergi	9,2
Hud	5,2

Største sundhedsproblem, Engelsk Bull Terrier

Hud	30,2
Allergi	19,5
Hjerte	10,7
Indre	7,4

Dias 16

Betydning, ejer

- Sygdom inden for områder af bevægeapparat samt nyrer/urinveje havde generelt haft stor betydning for ejerne
- Sygdom inden for områderne kæber, tænder og tandstilling, kramper/epilepsi samt kryptorchisme havde ikke haft særligt stor betydning for ejerne
- Sygdom inden for områderne hud, hjerte samt knuder/tumorer havde haft varierende betydning for ejerne

Dias 17

Betydning, ejer

Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling (46)

Betydning, ejer	%
1	43,5
2	30,9
3	11,6
4	11,6
5	4,5

ENIGHED
fælles ønske/vej for samarbejde

Figur 14. Betydning, ejer, problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling

Hjerte problemer (27)

Betydning, ejer	%
1	40,7
2	11,1
3	11,1
4	7,4
5	29,6

UENIGHED
konflikt ved målsætning/samarbejde

Figur 15. Betydning, ejer, hjerte problemer

Dias 18

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Tilgang til avlsprogram

- Avlsprogram
  - Prioriter sundhed sammen med eksteriør/temperament (familiehund var den mest hyppige (ejer)forventning ved køb af hund i begge racer)
  - Hvem skal bestemme hvad som prioriteres? (obs. compliance)
  - Prioriter hvor der er mulighed for at gøre en forskel (gode tests, anbefalinger)
  - Tilpas omfang af avlsprogram
  - Tilgængelighed af undersøgelser/tests
  - Bibeholdelse af genetisk variation inden for racen

Dias 19

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Fokus

- Ejerne i projektet her var meget imødekommende, god basis for samarbejde om racens sundhed
- Oplysning og opmuntring – jo mere oplyste opdrættere og ejere bliver, jo bedre er de i stand til at forstå og imødekomme anbefalingerne
- Klubben har et ansvar for fælles styring og har det samlede overblik over undersøgelser, resultater, teori etc.
  - Opfølgning af fremskridt, offentliggørelse af resultater for videre motivation

Dias 20

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Fokus - boxer

- Boxerejerne angav spondylose og hjerteproblemer til at være de største sundhedsproblemer inden for racen, begge problemer forekommer rimeligt hyppigt.
- I Boxer-klubben er der fokus på disse to punkter - naturligt at starte med at sætte ind her.
- Så mange hunde som muligt skal undersøges, ALLE resultater skal registreres og anbefalinger skal udarbejdes
- Da hudproblemer forekommer relativt hyppigt hos boxerne bør dette tages med i overvejelse i klubben, og ejere/opdrættere bør informeres om risiko for arvelighed af f.eks. allergi

Dias 21

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Fokus - EBT

- Hos EBT er der udarbejdet en avlsstrategi med anbefalinger om test af hjerte, nyrer, døvhed samt patella-luxation
- EBT-ejerne vurderede hudproblemer, allergi og hjerteproblemer til at være de største sundhedsproblemer inden for racen.
- Hudproblemer bør pga. deres hyppige forekomst inden for racen medtages i avlsovervejelser og grundig information til ejere/opdrættere om risiko for arvelighed bør gives.

Vigtigt at det er overskueligt for ejere/opdrættere at gennemføre avlsanbefalingerne, lette/samle tilgængelighed (og pris) af tests.

Dias 22

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Opsummering

- Fokus på sundhed hos racehunde - de fleste ejere ønsker et dejligt firbenet medlem af familien, en sund hund som lever længe
- Samarbejde med PKS-gruppen og DKK, prioritering af indsats
  - Målrettet avlsstrategi for racerne
  - Opfølgning, tilpasning
- DKK-racehunde skal repræsentere **sundhed** og **kvalitet**, som er resultat af mange generationers målrettet avlsarbejde og professionel, kvalificeret udvælgelse af de bedst egnede avlsdyr.

Dias 23

KØBENHAVNS EKSTERIØR

Tak til...

- Dansk Kennel Klubs Sundhedsudvalg
- Dansk Kennel Klubs personale
- Specialklubber og racerepræsentanter
- Opdrættere, ejere, hunde
- Dyrlæge Lene Boysen
- Vejleder Helle Friis Proschowsky
- ...og alle andre som undervejs har brugt deres tid og energi på projektet ☺

Dias 24

Referencer

O'Leary, C. A., Mackay, B. M., Taplin, R. H., & Atwell, R. B. (2003). Echocardiographic parameters in 14 healthy English Bull Terriers. *Australian Veterinary Journal*, 81, 535-542.

